

Salut Atenció a malalts i a familiars

Reportatge

Una voluntària juga una partida d'escacs amb una pacient, que així manté la ment ocupada d'una manera lúdica ■ AVUI

Els centres de tractament del càncer s'humanitzen

INNOVACIÓ • L'Hospital Amable és un dels projectes que porta a terme l'ICO de Bellvitge **NORMALITAT** • Un grup de voluntaris ajuden i orienten pacients i familiars en l'estada al centre **SERVEIS** • Hi ha tallers de maquillatge per millorar l'aspecte físic

Josep Ferrer
DATA

El càncer és l'epidèmia de finals del segle XX i principis del segle XXI. Però malgrat que ara ja es diu sense embuts que un ésser estimat ha mort de càncer i no pas d'un mal lleig, com s'acostumava a expressar anys enrere, continua sent una malaltia difícil de digerir, acceptar i suportar, tant per al mateix pacient com per als familiars. Metges i investigadors s'esmercen a trobar nous fàrmacs i tractaments que ajudin a alleujar aquesta problema, però sobretot estan fent una important tasca divulgativa per fer del càncer una malaltia propera, humana, a la qual es pot guanyar la batalla.

L'Institut Català d'Oncologia, l'ICO, amb seu a l'hospital Duran i Reynals de Bellvitge és un centre lleig i depriment per fora, però transformat en un lloc amable i agradable per dins. Actualment, compta amb diferents programes per ajudar malalts i familiars a suportar millor la malaltia. I també permet que els estudiants coneguin millor el centre i la tasca que hi fan els investigadors.

Un dels projectes que s'hi fan és el de l'Hospital Amable, que es du a terme en col·laboració amb la Uni-

versitat dels Pacients de la Fundació Josep Laporte. Té per objectiu que quan el pacient entra al Duran i Reynals "tingui una sensació de normalitat, que arriba a un lloc que no és ni estrany ni fred", diu el director del pla estratègic de l'ICO, el doctor Josep Ramon Germà. Per aconseguir-ho es compta amb un grup de voluntaris, format sobretot per expacients amb un càncer superat i familiars de persones amb aquesta malaltia, perquè acompanyin i orientin el pacient durant la seva estada a l'hospital. "Entrenem aquests voluntaris perquè tinguin els coneixements necessaris per calmar l'angoixa pròpia de la persona que pateix càncer", afirma Germà.

Els voluntaris reben formació durant tres jornades per part d'oncòlegs i psicooncòlegs, sobretot del càncer de mama i dels seus tractaments, perquè entre el centre Duran i Reynals i l'Hospital de Bellvitge s'atenen cada any entre 6.000 i 6.600 dones amb aquest tipus de càncer. "La majoria estan desconcertades i preocupades pel procés que seguirà la seva malaltia", explica la Pepi, una de les voluntàries. Entre els voluntaris i els pacients s'estableix molta complicitat. "Ens expliquen el que els ha dit el metge i com evoluciona tot", diu la Giselle. Però la feina de la dotzena de voluntaris no se centra

només a atendre els malalts, sinó que també ajuden els familiars "perquè el pacient ja sap com està, però el familiar moltes vegades pateix més perquè no sap com pot ajudar el malalt", indica la Miriam.

El trauma de la perruca

El tractament del càncer, amb la quimioteràpia i la radioteràpia, té efectes secundaris com la caiguda del cabell o l'aparició de taques a la pell. Les que més s'amouren són les dones, que de seguida encarren una perruca o busquen la manera d'eliminar les taques. Per això l'ICO organitza

L'ICO promou visites perquè els estudiants de secundària coneguin els laboratoris d'investigació

periòdicament un taller de maquillatge "amb l'objectiu que les persones afectades de càncer puguin millorar aquells aspectes físics perjudicats per la malaltia i el tractament", explica la coordinadora del programa d'educació sanitària de l'ICO, Raquel Azor. Entre les assistents predomina els pessimisme i algunes hi van per complaure la família. "Volen que faci alguna cosa però jo

només penso en el que tinc", diu la Lola, mentre que l'Àngela creu que "ja que el cos no tira gaire, com a mínim amb la imatge tenim contents els que ens envolten". D'altres, però, tenen clar que "veure's bé és un 50% de la malaltia i si et sentis maca t'ajuda", diu Maria Victòria Doinaire. Azor assegura que activitats com aquestes "ajuden a conèixer millor amb la malaltia".

L'ICO, en col·laboració amb l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IIBELL), promou visites perquè els estudiants de secundària coneguin els laboratoris i equipaments dedicats a la investigació. "Els espe-rona molt, els aporta il·lusió i ganes d'estudiar, perquè a les aules només podem fer teoria i aquí hi veuen l'aplicació", diu Pilar Balsells, professora de l'IES Llobregat de l'Hospitalet.

Els estudiants assisteixen primer a una xerrada sobre el càncer i la feina que fan els investigadors. Després veuen on es fan els experiments vestits amb roba esterilitzada. Embadalits observen els diferents ratolins de laboratori i observen amb interès les pràctiques que s'hi fan. Tots tenen clar que per combatre el càncer cal recórrer un llarg camí i hi ha qui es planteja seguir els passos dels investigadors. ■